

"Xalq Bank"ın "Xalq Əmanəti" layihəsinin 22-ci nəşri Azərbaycanın Xalq rəssamı Lətif Kərimovun "Azərbaycan xalçası" kitabına həsr olunub.

Azərbaycan və ingilis dillərində hazırlanmış bədii albom L.Kərimovun 1961-ci ildə Leninqrad şəhərində çap olunmuş "Azərbaycan xalçası" kitabının əsasında yenidən dərc edilmişdir.

Dekabrın 2-də Bakıda görkəmli rəssamlar, ziyalılar və digər incəsənət təmsilçilərinin iştirakı ilə yeni nəşrin təqdimatı keçirilmişdir. Gecədə çıxış edənlər bu kitabın xalça sənətinin tədqiqatçıları üçün dəyərli mənbə olduğunu, Azərbaycan təsviri sənətinin çağdaş dünyada tanınmasında xüsusi əhəmiyyət daşıdığını qeyd etmişlər, bütövlükdə "Xalq Əmanəti" layihəsinin milli irsin qorunmasında rolundan danışmışlar.

Xatırladaq ki, Lətif Hüseyn oğlu Kərimov 1906-cı il noyabrın 17-də Şuşa şəhərində anadan olmuşdur. O, Azərbaycan mədəniyyət tarixinə yalnız görkəmli ornamentalist və xalça rəssamı kimi deyil, eyni zamanda xalça sənətini incəsənətin və elmin ayrıca bir sahəsi olaraq, ilk dəfə hərtərəfli araşdıran dərin tədqiqatçı və alim kimi də daxil olmuşdur.

Lətif Kərimov "Xalq Əmanəti" layihəsinin 22-ci nəşrində

L.Kərimovun "Azərbaycan xalçası" əsəri yeni nəşrdə öz məzmun və quruluşunu saxlamışdır. Əsərdə ilk dəfə olaraq xalçalar xovsuz və xovlu kimi iki hissəyə bölünür, onların dörd əsas inkişaf mərhələsi qeyd edilir. Əsərdə müəllif ilk dəfə olaraq Azərbaycanın ayrı-ayrı xalça məktəblərini "növlər" və "qrup" adı ilə Quba-Şirvan, Gəncə-Qazax, Qarabağ və Təbriz kimi növlərə ayırır, daha sonra ayrı-ayrı qruplara bölüb, bu qruplara daxil olan xalçaların, qısaca da olsa bədii və texniki xüsusiyyətlərini təhlil edib.

L.Kərimov 20 il ərzində Azərbaycan xalçaçılıq məntəqələrindən 1300 xalça elementi toplamışdır. Onların əksər hissəsinin qrafik rəsmləri əsərdə damalı kağızlar üzərində yerləşdirilmiş və bu elementlərin xalçalar arasında işlənən adları və müəllifin şəxsi fikirləri qeyd edilmişdir.

Azərbaycan xalçaları əsr-lərboyu yalnız Azərbaycan və Qafqazda deyil, dünyanın bir çox ölkələrində şöhrət qazanmış, dünya bazarlarında çox yüksək qiymətləndirilmişdir. Mahir xalça ustalarımızın bu vaxta kimi yaratdığı ən gözəl və yüksək bədii keyfiyyətli xalçalar dünyanın bir çox

məşhur muzeylərində nadir sənət əsərləri nümunəsi kimi saxlanmaqdadır.

Lətif Kərimov "Azərbaycan xalçası" əsərində xalçaçılıqla əlaqədar olaraq orta əsr Azərbaycan və İran klassiklərinin əsərlərindən də misallar gətirir.

XII əsrdə yaşamış dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 800 illiyi münasibətilə istedadlı rəssamlarımız (K.Kazımzadə, İ.Axundov, R.Mustafayev və b.) və xalça ustaları L.Kərimovun rəhbərliyi və hazırladığı çeşnilər əsasında şairin poemaları mövzusunda beş xalça hazırlamışlar.

1950-ci illərdən başlayaraq L.Kərimov yüzlərcə portret və ornamental xalçalar yaratmış, özündən sonra zəngin irs qoyub getmişdir.

Dünyada ilk xalça muzeyinin yaradılmasının və onun təşkilinin ilk təşəbbüskarı da məhz Lətif Kərimov olmuşdur.

1980-ci ildə L.Kərimovun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət İncəsənət və Mədəniyyət Universitetinin Rəssamlıq fakültəsində ilk dəfə olaraq Xalçaçılıq şöbəsi açılmışdır.

Azərbaycan Elmlər Akademiyasının yaradıldığı gündən

(1945-ci il) ömrünün axırına kimi (1991-ci il) Lətif Kərimov burada Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun Xalçaçılıq şöbəsinin müdiri işləmişdir. O, bu sahədə çoxsaylı mütəxəssislər hazırlamışdır.

Lətif Kərimovun özündən sonra qoyub getdiyi ən böyük töhfə "Azərbaycan xalçası" kitabıdır. Bu əsərdən sonra yaranan xalça sənəti üzrə tədqiqat işlərinin əksəriyyəti həmin kitabdan qidalanır.

Lətif Kərimovun "Azərbaycan xalçası" kitabı ensiklopedik xarakter daşıyır. Bu əsər klassik Azərbaycan xalçalarının öyrənilməsində əvəzsiz mənbədir.

"Xalq Bank"ın "Xalq Əmanəti" layihəsi çərçivəsində nəşr olunan "Azərbaycan xalçası" kitabı Azərbaycan xalçalarının öyrənilməsində əvəzsiz mənbədir.

Lətif Kərimovun əsərlərindən ibarət ekspozisiya dekabr ayının 4-dən başlayaraq "Xalq Bank"ın əsas binasında (**Ünvan: Bakı şəh., İnşaatçılar pr., 22L**) nümayiş etdiriləcəkdir.

Sərgini iş günləri saat 18:00-dan 21-dək, şənbə və bazar günləri isə saat 10:00-dan 16:00-dək ziyarət etmək mümkündür.

"Azərbaycan"